

25 יולי 2022
כ"ו תמוז תשפ"ב

קול קורא למחקרים בתחום השבחת מטעים

לאור שינויי האקלים, ולהגברת תחרותיות הענף 2022-2023

לשינויי האקלים ובייחוד להתחממות חודשי החורף יש השפעה שלילית על מטעי נשירים (לדוגמה שקד, משמש, דובדבן). גידולים אלה תלויים בהצטברות 'מנות קור', ועל כן חורף מתון עלול להביא לפגיעה ביבול. במדידות שנעשו לאורך השנים ניכר כי מספר ימי הצינה באיזורים שונים בארץ נמצא בירידה. כאשר אנו בוחנים את התחזיות לשנים הבאות ניכר כי מגמה זו נשמרת. לכן נדרשת התאמה של הזנים, בגידולים השונים, למגמות האקלימיות ולאזורי הגידול השונים.

בנוסף, על מנת לעמוד בתחרות מול שווקי הייצוא והייבוא נדרשת השבחה של זנים חדשים בעלי תכונות איכותיות כגון: טעם, צבע, עמידויות, ועוד ומותאמים לחקלאות ישראל וכן הארכת עונת השיווק.

קול קורא זה פונה לקהילה המחקרית בישראל להגיש הצעות מחקר ארוכות טווח בנושא השבחת עצי פרי. בקול קורא זה יועדפו בתקצוב והפעלה אותן תכניות מחקר שישלבו בפעילותן בצורה המיטבית ביותר את קבוצות המחקר הרלוונטיות בין כלל גופי המחקר בארץ וכן את מערך ההדרכה והמגדלים. **בנוסף לתכניות השבחה הפרטניות**, יתמוך הקול הקורא בתכניות מחקר חדשניות תומכות השבחה שיעדם יצירת כלים מחקרניים גנטיים ואחרים שיסייעו למחקרי השבחה להגיע ליעדם ביעילות מירבית ובזמן קצר ככל האפשר. תיקצוב תכניות המחקר הינו רב-שנתי (עד 10 שנים) וכפוף להתקדמות נאותה ומבוקרת של הפרויקט בכל אחד משלביו.

מימון המחקרים המופעלים באמצעות קול קורא זה של המדענית הראשית הינו מתקציב משרד החקלאות, ומותנה בקיומו של תקציב מתאים לנושא והינו 15 מיליון ₪ (בהרשאה להתחייב) עבור כל שנות המחקר (עשר השנים 2023-2032).

אין בפרסום קול קורא זה משום התחייבות של המדינה למימון מחקרים במלוא סכום התקציב (או חלק ממנו). במידה ותקציב זה ישתנה (יגדל או יפחת) ועדת התמיכות תהיה רשאית להגדיל או להקטין את היקף מימון המחקרים על פי ציוני האיכות המדעית ובהתאם לכלל שיווינוי וענייני אחר שיקבע. הליך הביצוע במסגרת "קול קורא" זה הינו על פי חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992 ותקנותיו.

יעדי מיזם זה הינם:

- מנגו – השבחת זנים והארכת העונה, תקציב שנתי מקסימלי: 180,000 ₪
- מנגו כנות, תקציב שנתי מקסימלי: 100,000 ₪
- אבוקדו – השבחה לטיפוסי האס פוריים, תקציב שנתי מקסימלי: 200,000 ₪
- זית – השבחה למאכל וכן השבחה לשמן (איכות וכמות), תקציב שנתי מקסימלי: 180,000 ₪
- משמש – השבחה להארכת עונה, זנים עם דרישות צינן נמוכות ועליה בפוריות, תקציב שנתי מקסימלי: 150,000 ₪
- שקד – השבחת זנים, זנים עם דרישות צינן נמוכות והפריה עצמית, תקציב שנתי מקסימלי: 180,000 ₪
- רימון – השבחת זנים והארכת העונה, תקציב שנתי מקסימלי: 180,000 ₪
- דובדבן – השבחה, הקדמת העונה וזנים בעלי דרישות צינן מתונות, תקציב שנתי מקסימלי: 180,000 ₪
- ליצי' – השבחת זנים, הארכת עונה, תקציב שנתי מקסימלי: 150,000 ₪

זכאות להגשת בקשות להצעות מחקר והנחיות נוספות:

- הגופים הבאים רשאים להגיש הצעות: מוסדות מחקר אקדמיים המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה או מוסד שקיבל היתר או רישיון לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח - 1958, מכוני מחקר ממשלתיים ובתי חולים (חברה ממשלתית או יחידה ממשלתית), מועצות אזוריות/מקומיות (או חברות כלכליות שבבעלותן המלאה והמנהלות מו"פ), וכן תאגיד של יישובים או מו"פים חקלאיים שבתחום המועצה האזורית/מקומית הרלוונטית, (המנהלות מו"פ).
- הצעת המחקר תיבנה במסגרת שנתית, לכל תקופת המחקר.
- בכל מקרה, המדענית הראשית רשאית לקצר את תקופת המחקר מהתקופה המבוקשת בהצעת המחקר, וזאת על בסיס שיקולים מקצועיים בכפוף לאישור וועדת המכרזים למחקרים.
- חוקר צעיר (שנקלט ב-4 השנים האחרונות) יוכל להגיש עד 3 הצעות מחקר כחוקר ראשי לכל הנושאים המפורטים בקול קורא זה. חוקר ותיק יוכל להגיש עד 2 הצעות מחקר כחוקר ראשי לכל הנושאים המפורטים בקול קורא זה. לא תמומן הפעלה בעת ובעונה אחת של יותר מחמש תכניות מחקר לאותו חוקר ראשי בכלל קרנות המדענית הראשית לסוגיהן. העמידה בדרישה זו הינה באחריותה המלאה של רשות המחקר עוד בטרם הגשת הבקשה להצעת מחקר לקרן המדען.
- ככלל, שאר ההנחיות, [הוראות ונהלים](#) החל מסעיף 2, המופיעים בקול הקורא של קרן המדען המרכזית לשנת 2020 (כולל כל ההנחיות לכתיבת הצעות המחקר, הדוחות המדעיים וכספיים) חלים גם על קול הקורא זה על כל חלקיו, למעט השינויים המפורטים במסגרת קול קורא זה. ההגשה הינה אלקטרונית כמקובל בקרן המדענית הראשית. מבנה הצעת המחקר בהתאם להנחיות המפורטות בקול קורא זה.

הגשת הצעות המחקר:

- כל הצעות המחקר תוגשנה בהגשה אלקטרונית באתר המדענית במשרד החקלאות [/https://agriscience.co.il](https://agriscience.co.il) לוועדת שיפוט "השבחת מטעים" עד לתאריך והשעה הנקובים בקול הקורא (ראה הנחיות הרשמה לאתר).
- להנחיות מפורטות בנושא הגשת הצעת מחקר מקיפה ניתן להיכנס לדף הבית באתר המדענית ותחת תפריט "הנחיות ונהלים" יש לבחור את קובץ ההנחיות הרלוונטי לסוג הצעת המחקר.

- התנהלות ועדת השיפוט ודירוג הבקשות להצעות מחקר יהיו בהתאם לנוהל ועדות השיפוט של המדענית הראשית. אין המדענית מתחייבת לממן תכניות בכל אחד מהנושאים, ויתכן מצב שבתחום מסוים לא תמומן ולו תכנית אחת. ההחלטה תתקבל בהתאם לציון השיפוט ולמיקום התוכנית בדרוג הכולל של כל התכניות וכל זאת בכפוף לזמינות תקציב לנושא (ראה נוהל ועדת שיפוט 2020).
- ככל שבכוונת החוקר הראשי לצאת לשנת שבתון במהלך תקופת המחקר, יש לציין זאת מפורשות בהצעת המחקר ובבקשה למענק מחקר. ככלל – אם החוקר ישהה בשבתון בשנתו הראשונה של המחקר, הקרן לא תאשר את התחלת ביצוע המחקר טרם שובו של החוקר משנת השבתון. חוקר היוצא לשבתון בשנה השנייה ואילך של המחקר, ימשיך להיות אחראי על ניהולו השוטף של המחקר גם בעת שהותו בשבתון. במקרה כזה, יהיה על החוקר הראשי למנות חוקר אחר (ורצוי מתוך החוקרים המשניים של התכנית) שישמש כאיש קשר עם לשכת המדענית הראשית בתקופת השבתון. חובה על החוקר הראשי להעביר את שמו, מכתב הסכמה וקורות חיים של איש הקשר ללשכת המדענית ולרשות המחקר שלו טרם יציאתו לשבתון לקבלת אישור. חוקר המאריך את תקופת השבתון לשנה נוספת או חלקה חייב להודיע על כך ללשכת המדענית. שמורה ללשכת המדענית, באישור יו"ר ועדת השיפוט, הזכות לשקול את סגירת המחקר על בסיס חוסר התאמה ארוך טווח של צוות המחקר. במידה וחוקרים שותפים של הפרויקט יצאו לשבתון, יהיה החוקר הראשי של הפרויקט ממלא מקומם בכל הנושאים הארגוניים-מנהליים.
- הליך שיפוט ומשקולות בהתאם לפרסום באתר המדענית.

לוחות זמנים

פרסום הקול קורא **25.7.2022**

מועד אחרון להערות ציבור ולהעלאת שאלות הבהרה באתר המדענית: **2.8.2022** [/https://agriscience.co.il](https://agriscience.co.il)

שעה 15:00

מועד אחרון למתן תשובות הבהרה ולפרסום להגשה (אחרי הערות ציבור) **4.8.2022** שעה **15:00**

מועד אחרון להגשת הצעות על ידי החוקרים לרשויות המחקר **31.8.2022** עד השעה **15:00**

מועד אחרון להגשת הצעות עד ידי רשויות המחקר לקרן המדען **5.9.2022** עד השעה **15:00**

מועד אחרון להגשת תשובות ללשכת המדענית ע"י יו"ר ועדת השיפוט **13.11.2022**

מועד אחרון להודעה על התוכניות הזוכות **4.12.2022**